

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

78000 Banja Luka, Vuka Karadžića 4
Republika Srpska, BiH
Tel: +387(0)51/247-408
Faks:+387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izvještaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Opštine Trnovo
za period 01.01-31.12.2020. godine**

Broj: RV051-21

Banja Luka, 03.08.2021. godine

SADRŽAJ

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	5
Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	5
III REZIME DATIH PREPORUKA.....	7
IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	9
V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	10
1. Uvod.....	10
2. Provodenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	10
3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	11
4. Nabavke	13
5. Priprema i donošenje budžeta.....	14
6. Finansijski izvještaji	14
6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta.....	15
6.1.1. Prihodi i primici.....	15
6.1.2. Rashodi i izdaci	18
6.1.3. Budžetski rezultat.....	22
6.1.4. Neto finansiranje.....	22
6.1.5. Razlika u finansiranju	22
6.2. Bilans uspjeha	23
6.2.1. Prihodi.....	23
6.2.2. Rashodi.....	23
6.2.3. Finansijski rezultat.....	23
6.3. Bilans stanja.....	23
6.3.1. Aktiva	23
6.3.2. Pasiva	29
6.3.3. Vanbilansna evidencija.....	30
6.4. Bilans novčanih tokova.....	30
6.5. Vremenska neograničenost poslovanja.....	31

6.6.	Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	31
6.7.	Napomene uz finansijske izvještaje	31

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskog izvještaja Opštine Trnovo koji obuhvata Bilans stanja na dan 31.12.2020. godine, Bilans uspjeha, Izvještaj o promjenama neto imovine, Bilans novčanih tokova, Periodični izvještaj o izvršenju budžeta i Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena uz finansijske izvještaje i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, godišnji finansijski izvještaj za korisnike budžeta Republike Srpske Opštine Trnovo istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2020. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200-2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo sproveli u skladu sa ISSAI 130 - Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše revizijsko mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. izvještaja:

Popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2020. godine, Opština Trnovo nije organizovala i izvršila u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, nije izvršen unos imovine i obaveza u popisne liste preuzete iz odgovarajućih knjigovodstvenih evidencija i utvrđivanje razlika između knjigovodstvenog i stvarnog stanja imovine kao i prenos podataka o stanjima imovine i obaveza preuzetih sa dokumentacije koja odražava eksternu potvrdu stanja i utvrđivanje vrijednosnih razlika. Izvještaji o popisu ne sadrže uporedne preglede stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisanih novčanih sredstava, potraživanja i obaveza, pregled količinskih i vrijednosnih razlika između stvarnog i knjigovodstvenog stanja i nije odlučeno o ispravci vrijednosti sumnjičivih i spornih potraživanja i o izvještaju o popisu imovine i obaveza.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.1.2.1, 6.3.1.1. i 6.3.2.1. izvještaja

Tekući grantovi su precijenjeni za 42.093 KM za koliko su potcijenjeni rashodi stručnih usluga (promocija Opštine Trnovo) u iznosu od 6.000 KM i subvencije u iznosu od 36.093 KM. Takođe, doznake građanima precijenjene su za 5.656 KM jer su iste iskazane u 2020. godini, a odnose se na pomoć i njegu drugog lica za decembar 2019. godine. Navedeno nije u skladu sa članom 90., 92. stav (8) i 94. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Tekući grantovi su potcijenjeni za 30.000 KM, zbog neidentiranja poslovnih događaja u tekućem obračunskom periodu koji se odnose na date grantove. Po navedenom osnovu

potcijenjeni su kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija između ili unutar iste jedinice vlasti u iznosu od 25.000 KM i obaveze za grantove u iznosu od 5.000 KM.

Kao što je navedeno pod tačkama 6, 6.3.1.2. i 6.3.2. izvještaja:

Opština Trnovo nije sačinila konsolidovani finansijski izvještaj na dan 31.12.2020. godine, jer nije izvršila uključivanje neto imovine/kapitala preduzeća pod njenom kontrolom iz njegovog bilansa stanja u Konsolidovani bilans stanja, što nije u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Akcije i učešća u kapitalu i trajni izvori sredstava manje su iskazani za 2.000 KM zbog nevidljivog osnivačkog uloga u JU Turistička organizacija Opštine Trnovo, što nije u skladu sa članom 61. stav (4) i 86. stav (2) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.3.1.2, 6.2.2. i 6.3.3. izvještaja:

Zgrade i objekti koji se odnose na stanove, a koji u procesu privatizacije nisu potraživani i finansijski rezultat ranijih godina precijenjeni su za 205.597 KM, a vanbilansna evidencija potcijenjena za navedeni iznos, jer navedeni stanovi nisu otkupljeni i isknjiženi iz bilanske u vanbilansnu evidenciju, što nije u skladu sa članom 92. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Takođe, vanbilansna evidencija je potcijenjena za vrijednost primljenih mjenica i garancija za obezbjeđenje naplate u iznosu od 663.708 KM, što nije u skladu sa članom 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Investiciona imovina je potcijenjena za 448.721 KM, a precijenjeni su poslovni objekti i prostori u vrijednosti od 171.753 KM i kompleks „Ribnjak“ - nefinansijska imovina u pripremi u vrijednosti od 276.968 KM, jer su isti dati u zakup, što nije u skladu sa članom 29. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 16 – Investiciona imovina, paragraf 7 i 20.

Saobraćajni objekti su iskazani manje za 136.082 KM, a nefinansijska imovina u pripremi iskazana više za navedeni iznos. Saobraćajni objekti su iskazani manje za vrijednost Trga Srđan Knežević za 108.359 KM i izletišta Kazani za 71.795 KM, za koji nije izvršen prenos sa sredstava u pripremi na sredstva u upotrebu, a više su iskazani za vrijednost mosta u Prisjenici za 15.912 KM, javne rasvjete na relaciji Vrba-riblji restoran za 6.903 KM, puta u Tošićima za 21.667 KM, koji su stavljeni u upotrebu prije primopredaje izvršenih radova, što nije u skladu sa članom 26. i 42. stav (1) i (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama i zahtjevima MRS-JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 14 i 19.

Za motorna vozila kojima je knjigovodstvena vrijednost svedena na nulu, nije izvršena revalorizacija vrijednosti u skladu sa članom 41. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi je precijenjena za 166.008 KM i to za potcijenjenu neto vrijednost komunalnog vozila i opreme od 104.418 KM, potcijenjene rashode po osnovu amortizacije od 18.710 KM i precijenjeni finansijski rezultat ranijeg perioda od 42.880 KM (rashodi amortizacije za 2019. godinu), što nije u skladu sa članom 27. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 71 i 72.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.4. izvještaja:

Opština Trnovo u Bilansu novčanih tokova nije iskazala odlive gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 30.000 KM po osnovu odliva granta za kupovinu kuće višečlanoj porodici u iznosu od 25.000 KM i granta za pomoć u izgradnji kuće fizičkom licu u iznosu od 5.000 KM, što nije u skladu sa zahtjevima MRS JS 2 – Izvještaji o novčanim tokovima, paragraf 22.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.5. i 6.7. izvještaja:

U Napomenama uz finansijske izvještaje nije dato obrazloženje vezano za stalnost poslovanja, što nije u skladu sa MRS-JS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, paragraf 15. (c) i 38.

Napomene uz finansijske izvještaje Opštine Trnovo ne sadrže sve potrebne informacije u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i nisu objelodanjene dodatne informacije prema zahtjevima MRS-JS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, MRS-JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS-JS 19 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja po našem profesionalnom mišljenju, su bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2020. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanog u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom nema drugih pitanja koja treba objaviti u izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Načelnik opštine je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da li finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomski odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija sprovodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih uslijed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 03.08.2021. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskog izvještaja Opštine Trnovo za 2020. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskom izvještaju Opštine Trnovo za 2020. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 4. izvještaja:

Vršena je nabavka ogrevnog drveta putem dva postupka direktnog sporazuma u vrijednosti od 12.000 KM bez PDV-a i nabavka radova na izgradnji ulične rasvjete putem dva postupka direktnog sporazuma i dva konkurentska zahtjeva za dostavu ponuda ukupne vrijednosti od 31.590 KM bez PDV-a, što nije u skladu sa članom u skladu sa članom 15. stav (6) i 87. i 89. stav (3) Zakona o javnim nabavkama.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2.1. izvještaja:

Obračun plata funkcionerima nije vršen prema kriterijumima određenim članom 17. Zakona o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave i članom 2. Odluke o platama i drugim primanjima funkcionera.

Utvrđeni koeficijenti u rješenjima o plati za zaposlene JU Centar za kulturu Trnovo niži su od koeficijenata iz člana 9. Zakona o platama zaposlenih u oblasti kulture Republike Srpske. Pored toga, zaposlenima je u toku 2020. godine obračunat topli obrok i regres za godišnji odmor, što nije u skladu sa članom 6. stav (4) Zakona o platama zaposlenih u oblasti kulture Republike Srpske.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, načelnik Opštine je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Opštine Trnovo obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure

podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Opštine Trnovo.

Banja Luka, 03.08.2021. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- 1) godišnji popis imovine i obaveza vrši u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza,
- 2) vrši konsolidacija kontrolisanih entiteta u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike,
- 3) klasifikacija rashoda stručnih usluga i subvencija vrši u skladu sa članom 92. stav (8) i 94. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, a dozvane građanima u obračunskom periodu kojem pripadaju u skladu sa članom 90. navedenog pravilnika,
- 4) početno priznavanje, vrednovanje, amortizovanje i klasifikovanje nefinansijske imovine u stalnim sredstvima vrši u skladu sa odredbama člana 27, 29, 42. i 92. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema (paragraf 14, 19, 30, 31, 71, 72 i 82), MRS-JS 16 – Investiciona imovina (paragraf 7 i 20) i MRS-JS 21 – Umanjenje vrijednosti imovine koja ne generišu gotovinu (paragraf 14, 23, 27, 52 i 54),
- 5) iskazuje učešće u kapitalu kod ustanove čiji je osnivač u skladu sa članom 61. stav (4) i 86. stav (2) tačka 1) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 6) kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija između ili unutar iste jedinice vlasti iskazuju u skladu sa članom 71. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, a potraživanja za zakup kompleksa „Ribnjak“ evidentiraju u skladu sa članom 71. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama i naplata istih u skladu sa članom 3. zaključenog ugovora o zakupu,
- 7) evidentiranje vanbilansne aktive i pasive vrši u skladu sa članom 92. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i članom 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 8) novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti iskazuju u skladu sa zahtjevima MRS JS 2 – Izvještaj o novčanim tokovima, paragraf 22 i
- 9) u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, MRS-JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS-JS 19 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se načelniku Opštine da obezbijedi da se:

- 1) sistem knjigovodstva i računovodstva organizuje na način koji omogućava sveobuhvatno evidentiranje kao i otkrivanje i sprečavanje pogrešno evidentiranih

- poslovnih događaja u skladu sa članom 7. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,
- 2) provode aktivnosti na uspostavljanju sistema internih finansijskih kontrola prema odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske,
 - 3) prilikom provođenja postupaka javnih nabavki poštuje član 15. stav (6), 17. stav (1), 87. i 89. stav (3) Zakona o javnim nabavkama i članom 10. Pravilnika o postupku dodjele ugovora za usluge iz Aneksa II dio B Zakona,
 - 4) obračun plate funkcionera vrši prema kriterijumima shodno članu 17. Zakona o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave i članu 2. Odluke o platama i drugim primanjima funkcionera i
 - 5) uspostavi o sudskim sporovima.

Preporučuje se Skupštini opštine da doneše:

- 1) plan utroška sredstava ostvarenih od posebnih vodnih naknada u skladu sa članom 195. Zakona o vodama i pribavi neophodne saglasnosti od nadležnog ministarstva za program korišćenja sredstava od naknada za šume u skladu sa članom 89. stav (8) Zakona o šumama.

Preporučuje se direktoru JU Centar za kulturu Trnovo da

- 1) izvrši usaglašavanje koeficijenata za obračun plata zaposlenih sa članom 9. Zakona o platama zaposlenih u oblasti kulture Republike Srpske i obračun ličnih primanja vrši u skladu sa članom 6. stav (4) navedenog zakona.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske,
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj,
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske,
- Odluka o usvajanju Budžeta opštine Trnovo za 2020. godinu,
- Odluka o usvajanju Rebalansa Budžeta opštine Trnovo za 2020. godinu,
- Odluka o izvršenju budžeta Opštine Trnovo za 2020. godinu,
- Zakon o lokalnoj samoupravi,
- Zakon o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave,
- Zakon o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave,
- Zakon o radu,
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o porezu na dohodak,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o socijalnoj zaštiti,
- Zakon o zaduživanju, dugu i garancijama,
- Zakon o uređenju prostora i građenju,
- Zakon o porezu na nepokretnosti,
- Zakon o šumama,
- Zakon o administrativnim taksama,
- Zakon o komunalnim taksama,
- Zakon o komunalnim djelatnostima,
- Zakon o vodama,
- Zakon o sportu,
- Zakon o koncesijama,
- Zakon o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske,
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru,
- Uredba o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem,
- Poseban kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Opština Trnovo (u daljem tekstu: Opština) nalazi se u zajednici opština u sastavu Grada Istočno Sarajevo. Područje Opštine se prostire na površini od 111 km² na kojem, prema popisu stanovništva iz 2013. godine, živi 1.983 stanovnika u 13 naseljenih mesta.

Opština ostvaruje svoje nadležnosti sadržane u Zakonu o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 97/16, 36/19 i 61/21) kao i druge nadležnosti koje joj se prenose drugim zakonima.

Statutom Opštine Trnovo („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 18/17) uređuju se poslovi Opštine Trnovo kao jedinice lokalne samouprave, organizacija i rad organa opštine, imovina i finansiranje opštine, akti i javnost rada organa opštine, učešće građana u lokalnoj samoupravi, saradnja opštine sa drugim subjektima i drugo. Organi Opštine su Skupština opštine i načelnik opštine. Skupština opštine ima 13 odbornika. Načelnik opštine je nosilac izvršne vlasti, koja se ostvaruje putem Opštinske uprave.

Odlukom o razvijenosti jedinica lokalne samouprave u Republici Srpskoj za 2020. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 102/19), Opština je svrstana u izrazito nerazvijene jedinice lokalne samouprave Republike Srpske.

Opština posluje u sistemu lokalnog trezora (SOFI) u kome se budžetski korisnici pojavljuju kao potrošačke jedinice Opštinske uprave (Skupština opštine, Služba načelnika opštine, Administrativna služba opštine, Ostala budžetska potrošnja, Mjesna zajednica Kijevo, JU Centar za kulturu Trnovo i JU Narodna biblioteka).

Budžetski korisnici koji posluju sa vlastitim bankovnim računima i van Glavne knjige trezora su JU Turistička organizacija opštine Trnovo u kojem Opština ima osnivački ulog i JKP „Trnovo“ d.o.o. Trnovo u kojem ima učešće u kapitalu.

Revizijom su obuhvaćeni finansijski izvještaji Opštinske uprave.

Sredstva za rad obezbjeđuju se iz poreskih i neporeskih prihoda, grantova, transfera između budžetskih korisnika, primitaka od nefinansijske imovine i ostalih primitaka.

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske izvršila je finansijsku reviziju Opštine za 2016. godinu i tom prilikom dala devet preporuka i to dvije za finansijske izvještaje i sedam preporuka za usklađenost (tri načelniku Opštine i četiri Skupštini opštine). Opština je dostavila Akcioni plan za otklanjanje propusta i nepravilnosti utvrđenih po revizijskom izvještaju broj RV053-17. Provodenjem predmetne finansijske revizije, izvršen je pregled postupanja po datim preporukama, kojim je utvrđeno da su dvije preporuke provedene, pet djelimično provedene, a dvije nisu provedene.

Djelimično provedene preporuke se odnose na nedostatke sistema internih kontrola (tačka 3. izvještaja), izvršavanje nadležnosti Skupštine opštine (tačka 3. izvještaja), donošenje programa i planova za trošenje namjenskih sredstava (tačka 6.1.1.1. izvještaja), preuzimanje aktivnosti na imovini koja se odnosi na Sportsko rekreativni kompleks

„Treskavica“, Etno selo „Rajski do“ i aktiviranje komunalne i računarske opreme (tačka 6.3.1.3. izvještaja).

Neprovedene preporuke se odnose na Napomene uz finansijske izvještaje i objelodanjivanje informacija vezanih za pojedine značajne grupe rashoda, informacije o neusaglašenim saldima potraživanja i obaveza na dan popisa, informacije o založnim pravima i obrazloženja vezana za stalnost poslovanja u skladu sa zahtjevima MRS JS i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju za budžetske korisnike (tačka 6.7. izvještaja) i potraživanja za poreske prihode prema Uputstvu o primjeni MRS JS 23 – Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene-porezi i prenosi (tačka 6.3.1.1. izvještaja).

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Organizacija i funkcionisanje sistema internih kontrola Opštine definisani su Statutom Opštine, Poslovnikom o radu Skupštine opštine, Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta Opštinske uprave Trnovo, Kolektivnim ugovorom kod poslodavca za zaposlene u opštinskoj upravi Opštine Trnovo i drugim internim aktima.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u Opštinskoj upravi definisana su područja odgovornosti, nadležnosti organa, broj izvršilaca i druga značajna pitanja za funkcionisanje Opštine. Navedenim pravilnikom u Opštinskoj upravi sistematizovano je 20 radnih mesta sa 20 izvršilaca. Na dan 31.12.2020. godine u Opštinskoj upravi bilo je 18 izvršilaca (13 državnih službenika i pet namještenika), četiri funkcionera i tri pripravnika sa visokom stručnom spremom (primljenih putem javnog konkursa u okviru „Programa podrške zapošljavanju mladih sa VSS i SSS u statusu pripravnika u 2020. godini“). Za obavljanje stručnih i administrativno-tehničkih poslova za potrebe sazivanja i održavanja sjednica Skupštine, sistematizovano je radno mjesto sekretara Skupštine opštine.

Za sistematizovano radno mjesto savjetnika načelnika nisu definisani opšti i posebni uslovi i radni zadaci, što nije u skladu sa članom 15. stav 1. Uredbe o načelima za unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mesta u gradskoj odnosno opštinskoj upravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 10/17).

Skupština opštine nije donijela interni akt shodno članu 6. Zakona o komunalnim djelatnostima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 124/11 i 100/17) kojim bi se preciznije definisali materijalni, tehnički i drugi uslovi za finansiranje, razvoj, izgradnju i održavanje komunalnih objekata kao i uslovi za funkcionisanje i tehničko-tehnološko jedinstvo sistema i uređaja, vođenje evidencija o objektima i uređajima vodovoda i kanalizacije koja se daje na upravljanje i korišćenje davaocu komunalnih usluga.

Doneseni Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima iz 2014. godine, Pravilnik o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama u Opštini iz 2013. godine i Pravilnik o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem iz 2007. godine nisu usaglašavani sa važećim zakonskim i podzakonskim propisima, a isti se najvećim dijelom nisu ni primjenjivali.

Odsustvo intenih kontrolnih postupaka je utvrđeno kod realizacije zaključenih ugovora za izvođenje radova i neispunjavanje odredbi ugovorenih kazni za kašnjenje u izvođenju radova odnosno primopredaji radova, vršenje plaćanja ukupne ugovorene vrijednosti izvedenih radova bez izvršene primopredaje izvršenih radova, ne vrši se redovno imenovanje nadzornog organa, uz pojedine fakture nisu priloženi prateći dokumenti kao što su otpremnica, radni nalog, zapisnik o primopredaji radova, izvršenju usluga i prijem robe u skladu sa odredbama ugovora i ponudom, nisu pribavljene bankarske garancije (po

ugovoru za izvođenje radova na asfaltiranju lokalnih puteva na području opštine Trnovo – 8 dionica i ugovoru za izgradnju potpornog zida uz saobraćajnicu S1 na Jahorini). Navedeni propusti imali su značajan uticaj na iskazivanje nefinansijske imovine u stalnim sredstvima (tačka 6.3.1.2. izvještaja).

Komisije za popis nisu utvrdile razlike između stvarnog i knjigovodstvenog stanja, iako su na dan 31.12.2020. godine evidentna negativna stanja na bilansnim pozicijama zbog grešaka u evidentiranju transakcija iz ranijih godina, što predstavlja razliku u popisu. Isto se odnosi na stanja u negativnim vrijednostima nefinansijske imovine u pripremi, kratkoročnih potraživanja i kratkoročnih obaveza. Opština nije vršila popis imovine i obaveza s ciljem da utvrdi njihovo stvarno stanje te da stanje u poslovnim knjigama uskladi sa popisanim, odnosno stvarnim stanjem u skladu sa članom 17. i 18. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, 94/15).

Opština nije organizovala sistem knjigovodstva i računovodstva na način koji omogućava sveobuhvatno evidentiranje kao i otkrivanje i sprečavanje pogrešno evidentiranih poslovnih događaja u skladu sa članom 7. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Opština nije vršila aktivnosti uspostavljanja sistema internih finansijskih kontrola u 2020. godini (ni ranijih godina) prema odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 91/16) i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/17). Načelnik opštine je 01.03.2021. godine zaključio ugovor za usluge na izradi dokumentacije neophodne za uspostavljanje sistema internih finansijskih kontrola sa „Sevoi Financial Consulting“ d.o.o. Banja Luka.

Odlukom načelnika Opštine od 04.12.2020. godine imenovane su komisije za popis. Dio preporuke, koji se odnosi na to da se izvrši usaglašavanje potraživanja i obaveza i da izvještaji popisnih komisija sadrže obavezne podatke o stručnoj i profesionalnoj kvalifikaciji i o radnom statusu lica angažovanih na popisu, nije proveden. Pored toga, popis nije proveden u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 45/16), jer:

- komisije za popis nisu sačinile planove rada (član 17. stav (1)),
- usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza nije vršeno na način da se izvrši usklađivanje fizičkog stanja i knjigovodstvenih vrijednosti u pomoćnim evidencijama (član 3.),
- komisije za popis nisu izvršile: unos u popisne liste imovine preuzete iz odgovarajućih knjigovodstvenih evidencija, utvrđivanje razlika između knjigovodstvenog i stvarnog stanja imovine, prenos podataka o stanjima imovine i obaveza preuzetih sa dokumentacije koja odražava eksternu potvrdu stanja, utvrđivanje vrijednosnih razlika (član 18.),
- za utvrđivanje stvarnog stanja potraživanja i obaveza, popisna komisija je koristila knjigovodstvenu evidenciju, a ne utvrđene tehnike popisa (član 12. stav (1) tačka 2.)),
- imovina na korišćenju kod nižih budžetskih korisnika nije popisana u posebne popisne liste (član 19.),
- izvještaji o izvršenom popisu ne sadrže uporedne preglede stvarnog i knjigovodstvenog stanja popisanih novčanih sredstava, potraživanja i obaveza, pregled količinskih i vrijednosnih razlika između stvarnog i knjigovodstvenog stanja (član 20. stavovi (2), (3) i (4)),

- nije odlučeno o ispravci vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja i o izvještaju o popisu imovine i obaveza (član 21. stav (2) i (3)).

Uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da je obezbjedio istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa važećim zakonima i drugim propisima, što je osim u ovoj tački navedeno u većini tačaka ovog izvještaja.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se:

- *godišnji popis imovine i obaveza vrši u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza,*
- *sistem knjigovodstva i računovodstva organizuje na način koji omogućava sveobuhvatno evidentiranje kao i otkrivanje i sprečavanje pogrešno evidentiranih poslovnih događaja u skladu sa članom 7. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i*
- *provode aktivnosti na uspostavljanju sistema internih kontrola prema odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske.*

4. Nabavke

Planom javnih nabavki za 2020. godinu usvojenim 03.01.2020. godine u Opštini su planirane javne nabavke u ukupnoj vrijednosti od 596.127 KM bez poreza na dodatu vrijednost (u daljem tekstu: PDV). Nakon više izmjena i dopuna, donesen je Plan javnih nabavki za 2020. godinu u ukupnoj vrijednosti od 898.462 KM bez PDV-a sa ukupno 59 postupaka javnih nabavki.

U odnosu na Plan javnih nabavki za 2020. godinu, vrijednost realizovanih ugovora je 706.893 KM bez PDV-a (79%) i to putem četiri otvorena postupka (370.991 KM), jednim pregovaračkim postupkom bez objave (136.705 KM), pet postupaka upućivanjem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda (62.503 KM), 38 postupaka putem direktnih sporazuma (127.747 KM) i pet postupaka iz Aneksa II dio B Zakona (8.947 KM). Nerealizovana vrijednost planiranih javnih nabavki u vrijednosti od 110.967 KM bez PDV-a (21%) odnosi se na jedan direktni sporazum (4.500 KM), četiri postupka konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda (93.487 KM) i jedan pregovarački postupak bez objave (12.980 KM).

Revizijskim ispitivanjem obuhvaćeno je 16 postupaka javnih nabavki u vrijednosti 491.166 KM bez PDV-a odnosno 70% od vrijednosti provedenih postupaka. Odstupanja od primjene Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 38/14) utvrđena su u sledećem:

- pri procjeni postupaka javnih nabavki nisu u potpunosti ispoštovani vrijednosni razredi i izvršen izbor odgovarajućeg postupka nabavki u skladu sa članom 15. stav 6) Zakona o javnim nabavkama. U vezi s tim, izvršena je nabavka ogrevnog drveta putem dva postupka direktnog sporazuma u vrijednosti od 12.000 KM bez PDV-a i nabavka radova na izgradnji ulične rasvjete putem dva postupka direktnog sporazuma i dva konkurentska zahtjeva za dostavu ponuda ukupne vrijednosti od 31.590 KM bez PDV-a, što nije u skladu sa članom 87. stav (3) Zakona o javnim nabavkama,
- provedeni postupak direktnog sporazuma za radove na restauraciji spomenika iz NOB-a (6.000 KM bez PDV-a) nije planiran Planom javnih nabavki za 2020. godinu i nije donesena posebna odluka o pokretanju postupka javne nabavke, što nije u skladu sa članom 17. stav (1) Zakona o javnim nabavkama,

- dodjela ugovora ponuđaču nije izvršena u roku od 10 dana od dana okončanja postupka javne nabavke kod nabavke radova na asfaltiranju puta u Tošićima i nabavke radova na rekonstrukciji mosta u Prisjenici, što nije u skladu sa članom 89. stav (3) Zakona o javnim nabavkama i
- u postupku nabavke advokatskih usluga primjenom postupaka iz Aneksa II dio B Zakona o javnim nabavkama, nije proveden postupak ocjene ponuda, što nije u skladu sa članom 10. Pravilnika o postupku dodjele ugovora za usluge iz Aneksa II dio B Zakona (nije donesena odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača, niti su ponuđači obaviješteni o rezultatima).

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se prilikom provođenja postupaka javnih nabavki poštuje član 15. stav 6), 17. stav (1), 87 i 89. stav (3) Zakona o javnim nabavkama i član 10. Pravilnika o postupku dodjele ugovora za usluge iz Aneksa II dio B Zakona.

5. Priprema i donošenje budžeta

Skupština opštine donijela je Odluku o usvajanju budžeta opštine Trnovo za 2020. godinu („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 25/19) u iznosu od 2.416.815 KM, a Odluku o usvajanju Rebalansa budžeta opštine Trnovo za 2020. godinu („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 26/20) u iznosu od 3.186.060 KM.

Rebalansom budžeta planirana su sredstva od poreskih prihoda (600.300 KM), neporeskih prihoda (748.574 KM), grantova (203.750 KM), transfera (300.000 KM), primitaka za nefinansijsku imovinu (1.050.000 KM) i ostalih primitaka (11.952 KM) kao i raspodjele suficita iz ranijeg perioda (271.484 KM). Raspodjela budžetskih sredstava planirana je za tekuće rashode (2.217.079 KM), transfere između i unutar jedinica vlasti (2.000 KM), budžetsku rezervu (11.000 KM), izdatke za nefinansijsku imovinu (861.632 KM), izdatke za otplatu dugova (82.397 KM) i ostale izdatke (11.952 KM). Nakon usvajanja rebalansa budžeta izvršene su četiri realokacije u ukupnom iznosu od 24.430 KM.

Dio preporuke koji se odnosio na donošenje internog akta za korišćenje sredstva budžetske rezerve, nije proveden.

Kod pripremanja i donošenja budžeta Opštine za 2020. godine utvrđena su odstupanja od budžetskog kalendara prema članu 28. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 121/12, 52/14, 103/15 i 15/16), koja se odnose na rokove dostavljanja Nacrta i Prijedloga budžeta opštine Trnovo za 2020. godinu na saglasnost Ministarstvu finansija Republike Srpske, zbog čega je prekoračen rok donošenja Odluke o usvajanju budžeta opštine Trnovo za 2020. godinu (25.12.2019. godine).

6. Finansijski izvještaji

Opština je sastavila finansijski izvještaj za Opštinsku upravu na obrascima Bilans stanja, Bilans uspjeha, Periodični izvještaj o izvršenju budžeta, Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima i Bilans novčanih tokova prema Pravilniku o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 15/17).

Opština nije sačinila Konsolidovani finansijski izvještaj na dan 31.12.2020. godine u koji nije uključila izvještaj kontrolisanog entiteta JKP „Trnovo“ d.o.o. Trnovo čiji je osnivač, dodavanjem neto imovine/kapitala iz njegovog bilansa stanja u konsolidovani bilans stanja prema članu 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 115/17 i 118/18).

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se vrši konsolidacija kontrolisanog entiteta u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta Opštine za period 01.01-31.12.2020. godine iskazano je u obrascu Periodični izvještaj o izvršenju budžeta (u daljem tekstu obrazac PIB) na računovodstvenom fondu 01 i obrascu Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima (u daljem tekstu obrazac PIF).

U obrascu PIB budžetski prihodi i primici iskazani su u iznosu od 4.684.382 KM što je za 47% više u odnosu na rebalansom planirane prihode i primitke. Budžetski rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 2.546.130 KM, što je za 20% niže od rebalansom planiranih rashoda i izdataka. Za više utrošena sredstva na pozicijama rashoda za tekuće održavanje, rashoda za stručne usluge i ostalih neklasifikovanih rashoda u odnosu na odobreni rebalans budžeta izvršene su realokacije budžetskih sredstava u ukupnom iznosu od 24.430 KM.

U obrascu PIB na poziciji raspodjela suficita iz ranijeg perioda planiran je iznos od 271.484 KM kojeg čine raspodjela suficita iz 2019. godine (135.495 KM) i neutrošena sredstva iz 2019. godine (135.989 KM). Za raspodjelu suficita iz 2019. godine data je saglasnost Ministarstva finansija Republike Srpske na osnovu koje je Skupština opštine donijela Odluku o neraspoređenom suficitu u 2019. godini („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 14/20).

Neutrošena sredstva iz 2019. godine (135.989 KM) odnose se na sredstva doznačena krajem 2019. godine od Opštine Trnovo u Federaciji BiH prema Sporazumu o zajedničkom sufinansiraju izvođenja radova na izgradnji rezervoara Bogatići i vodovoda Spile u opštini Trnovo od 19.11.2019. godine. Navedena sredstva su utrošena u skladu sa navedenim sporazumom u okviru realizacije Programa kapitalnih ulaganja i uređenja građevinskog zemljišta na području opštine Trnovo u 2020. godini.

Skupština opštine je donijela Odluku o usvajanju Izvještaja o izvršenju budžeta Opštine za 2020. godinu i istu objavila u Službenom glasniku Grada Istočno Sarajevo“, broj 15/21.

6.1.1. Prihodi i primici

Budžetski prihodi i primici u obrascu PIB iskazani su u iznosu od 4.684.382 KM, a u obrascu PIF u iznosu od 4.786.362 KM (fond 05 u iznosu od 101.980 KM).

6.1.1.1. Prihodi

Budžetski prihodi iskazani su u iznosu od 1.817.651 KM od čega na fondu 01 (1.715.671 KM) i fondu 05 (101.980 KM), a čine ih poreski prihodi, neporeski prihodi, grantovi i transferi između ili unutar jedinica vlasti.

Poreski prihodi iskazani su u iznosu od 592.599 KM, a čine ih porezi na lična primanja i prihodi od samostalne djelatnosti (58.954 KM), porezi na imovinu (72.439 KM) i indirektni porezi doznačeni od Uprave za indirektno oporezivanje BiH (461.204 KM).

Poreske prihode na imovinu Opština ostvaruje u skladu sa Odlukom o utvrđivanju poreske stope za oporezivanje nepokretnosti na području opštine Trnovo („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 23/19).

Neporeski prihodi iskazani su u iznosu od 853.457 KM, a čine ih prihodi od zakupa i rente (273.552 KM), administrativne naknade i takse (6.383 KM), komunalne naknade i

takse (5.489 KM), naknade po raznim osnovama (497.594 KM), prihodi od pružanja javnih usluga (1.856 KM), novčane kazne (384 KM) i ostali neporeski prihodi (68.199 KM).

Prihodi od zakupa i rente odnose se na prihode od davanja objekata u zakup (9.220 KM) i zemljišne rente (264.332 KM).

Prihodi od zakupa ostvareni su od zakupa poslovnih prostora u vlasništvu Opštine na osnovu Odluke o visini naknade za korišćenje poslovnih prostora na području opštine Trnovo („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 7/13), Odluke o davanju prostorija na korišćenje nevladinim organizacijama („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 19/11), a prihodi od zemljišne rente na osnovu Odluke o visini prosječne konačne građevinske cijene m² korisne površine stambenog i poslovног prostora iz prethodne godine za područje opštine Trnovo i visini rente („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 12/20).

Administrativne naknade i takse ostvarene su na osnovu Odluke o opštinskim administrativnim taksama i naknadama i tarifama opštinskih administrativnih taksi („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 18/17 i 8/19) kojom su utvrđene visina i način plaćanja opštinskih administrativnih taksi za spise i radnje u upravnim i drugim postupcima te oslobođanja od plaćanja taksi (podnesci, rješenja, uvjerenja, ovjere, prepisi, prevodi i sl.).

Komunalne naknade i takse čine komunalne takse na firmu prema Odluci o komunalnim taksama za korišćenje prostora i objekata na javnim površinama od strane infrastrukturnih sistema na području Opštine Trnovo sa Tarifama komunalnih taksi („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 18/17).

Prihodi od naknada po raznim osnovama odnose se na prihode od naknada za uređivanje građevinskog zemljišta (131.780 KM), korišćenje građevinskog zemljišta (2.562 KM), korišćenje mineralnih sirovina (52.737 KM), promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta (5.553 KM), korišćenje šuma i šumskog zemljišta (196.384 KM), korišćenje voda (2.687 KM), korišćenje komunalnih dobara opštег interesa (1.312 KM) i koncesione naknade (104.578 KM).

Prihode od naknada za uređivanje građevinskog zemljišta Opština ostvaruje u skladu sa Odlukom o uređenju prostora i građevinskom zemljištu („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 1/17) kao i Odlukom o visini troškova uređenja gradskog građevinskog zemljišta, Odlukom o utvrđivanju visine naknade za zakup gradskog građevinskog zemljišta na području Opštine Trnovo u 2020. godini, Odlukom o utvrđivanju tržišne cijene neizgrađenog gradskog građevinskog zemljišta na području Opštine Trnovo u 2020. godini objavljenih u Službenim novinama Grada Istočno Sarajevo, broj 12/20.

Skupština opštine je za 2020. godinu donijela Program kapitalnih ulaganja i uređenja građevinskog zemljišta, Program korišćenja sredstava od naplaćene naknade po osnovu poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe, Program korišćenja sredstava od naknade po osnovu prodaje šumskih drvnih sortimenata i Program utroška sredstava od koncesionih naknada.

Izvještaje o realizaciji Programa kapitalnih ulaganja i uređenja građevinskog zemljišta za 2020. godinu i Programa korišćenja sredstava od naplaćene naknade po osnovu poljoprivrednog zemljišta u nepoljoprivredne svrhe za 2020. godinu, Skupština opštine nije usvojila.

Pored navedenog, utvrđeno je da Skupština opštine nije donijela plan utroška sredstava ostvarenih od posebnih vodnih naknada na području Opštine Trnovo u skladu sa članom 195. Zakona o vodama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 50/06, 92/09, 121/12 i 74/17), a za Program korišćenja sredstava od naknade po osnovu prodaje šumskih drvnih

sortimenata nije pribavila saglasnost Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske, kako je propisano članom 89. stav (8) Zakona o šumama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 75/08 i 60/13).

Ostali neporeski prihodi ostvareni su od naknada za izdavanje lokacijskih uslova i izvoda iz regulacionog plana, naknada za građevinske dozvole, prihoda po osnovu vansudskog poravnjanja i dr.

Preporučuje se Skupštini opštine da obezbijedi da se doneše plan utroška sredstava ostvarenih od posebnih vodnih naknada u skladu sa članom 195. Zakona o vodama i pribave neophodne saglasnosti od nadležnog ministarstva za program korišćenja sredstava od naknada za šume u skladu sa članom 89. stav (8) Zakona o šumama.

Grantovi iskazani u iznosu od 6.722 KM odnose se na kapitalni grant od Vijeća naroda (2.347 KM za izgradnju nastrešnica), grant od Grada Istočno Sarajevo za kulturne manifestacije (1.000 KM), grant za finansiranje projekta „Pro budućnost“ (1.875 KM) i grant opštine Istočno Novo Sarajevo za pomoć za novorođenu djecu (1.500 KM).

Transferi između i unutar jedinica vlasti iskazani u iznosu od 262.893 KM odnose se na transfere od entiteta i transfere unutar iste jedinice vlasti.

Transferi od entiteta iskazani u iznosu od 161.874 KM odnose se na transfere od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske (73.145 KM), Ministarstva uprave i lokalne samouprave Republike Srpske (62.729 KM), Vlade Republike Srpske za izgradnju kuće višečlanoj porodici (25.000 KM), JP „Putevi Republike Srpske“ d.o.o. Banja Luka za JU Centar za kulturu Trnovo (1.000 KM).

Transferi između različitih jedinica vlasti iskazani u iznosu od 101.980 KM odnose se na sredstva Fonda solidarnosti Republike Srpske u vidu finansijske pomoći radi sanacije posljedica i poteškoća nastalih uslijed širenja korona virusa (100.980 KM) i za rad komunalne policije za vrijeme pandemije korona virusa (1.000 KM).

6.1.1.2. Primici

Primici iskazani u ukupnom iznosu od 2.968.711 KM odnose se na primitke od nefinansijske imovine (2.954.316 KM) i ostale primitke (14.395 KM).

Primici od nefinansijske imovine iskazani u iznosu od 2.681.400 KM se odnose na primitke od prodaje zemljišta. U toku 2020. godine izvršena je prodaja zemljišta Olimpijskom centru „Jahorina“ a.d. Pale (u daljem tekstu: OC Jahorina). Na zahtjev OC Jahorina za kupovinu zemljišta u cilju modernizacije dijela skijališta na području opštine Trnovo, Skupština opštine je donijela Odluku o utvrđivanju posebnog interesa opštine Trnovo za realizaciju investicionog projekta OC Jahorina („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 23/19 i 25/19) u okviru Revizije Regulacionog plana – plan parcelacije „Sportsko – rekreativnog područja Jahorina“ i Odluci o uređenju prostora i građevinskom zemljištu. Prema notarski obrađenom ugovoru o prodaji nepokretnosti od 28.05.2020. godine, predmet kupoprodaje je zemljište površine 8.938 m² po tržišnoj cijeni od 300 KM/m² prema Odluci o utvrđivanju tržišne cijene neizgrađenog gradskog građevinskog zemljišta na području opštine Trnovo („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 5/19).

Preostali primici od prodaje zemljišta iskazani u iznosu od 272.916 KM ostvareni su na osnovu rješenja o utvrđivanju prava vlasništva na građevinskom zemljištu u svrhu legalizacije objekata fizičkih i pravnih lica od strane Republičke uprave za geodetske i imovinsko-pravne poslove Banja Luka, PJ Istočna Ilidža odnosno kompletiranja građevinskih parcela u skladu sa Izmjenama dijela Revizije Regulacionog plana – plan parcelacije „Sportsko – rekreativnog područja Jahorina“.

Ostali primici odnose se na primitke od naknada plata za porodiljsko odsustvo koji se refundiraju od Fonda za dječiju zaštitu Republike Srpske.

6.1.2. Rashodi i izdaci

Budžetski rashodi i izdaci u obrascu PIB iskazani su u iznosu od 2.546.130 KM, a u obrascu PIF u iznosu od 2.648.110 KM i to na fondu 01 (2.546.130 KM) i fondu 05 (101.980 KM). Prema informaciji subjekta revizije, doznačena sredstva od Fonda solidarnosti Republike Srpske utrošena su za nabavku zaštitnih maski, sredstava za dezinfekciju i novčanih pomoći građanima.

6.1.2.1. Rashodi

Budžetski rashodi iskazani su u iznosu 1.775.880 KM, a čine ih tekući rashodi osim rashoda obračunskog karaktera (1.774.610 KM) i transferi između različitih jedinica vlasti (1.270 KM). Tekuće rashode čine rashodi za lična primanja, rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga, rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi, grantovi, doznake na ime socijalne zaštite i rashodi po sudskim rješenjima.

Rashodi za lična primanja zaposlenih iskazani u iznosu 734.282 KM odnose se na rashode za bruto plate zaposlenih (597.955 KM), bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (133.597 KM), naknade plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata (878 KM) i jednokratne pomoći (1.852 KM). Iz budžetskih sredstava Opštine, preko lokalnog trezora, finansiraju se i lična primanja za tri zaposlena JU Centar za kulturu Trnovo.

Rashodi za bruto plate odnose se na bruto plate zaposlenih Opštinske uprave (545.135 KM) i JU Centra za kulturu (52.820 KM), a čine ih rashodi za osnovnu platu nakon oporezivanja (357.368 KM), uvećanje plate po osnovu minulog radnog staža (20.381 KM), porez na platu (24.910 KM) i zbirne doprinose (195.296 KM).

Obračun plata funkcionerima nije vršen prema kriterijumima određenim članom 17. Zakona o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 96/05 i 98/13) i članom 2. Odluke o platama i drugim primanjima funkcionera ("Službene novine Grada Istočno Sarajevo", broj 2/17), a kriterijumi su prosječna plata zaposlenih u administrativnoj službi i broj stanovnika u jedinici lokalne samouprave.

Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih odnose se na bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih Opštinske uprave (118.170 KM) i JU Centar za kulturu (15.427 KM). Rashodi za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja odnose se na naknade za prevoz na posao i sa posla (1.918 KM), topli obrok (36.611 KM), regres za godišnji odmor (37.040 KM), jubilarne nagrade (1.613 KM), nagrade za posebne rezultate u radu (2.561 KM), dnevnice po osnovu službenih putovanja u zemlji (300 KM), te pripadajući porezi i doprinosi na oporezive naknade (53.554 KM).

Naknade za prevoz zaposlenih regulisane su Pravilnikom o naknadi troškova prevoza kod dolaska na posao i povratka sa posla („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 6/18).

Utvrđeni koeficijenti za zaposlene JU Centar za kulturu Trnovo niži su od koeficijenata iz člana 9. Zakona o platama zaposlenih u oblasti kulture Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 11/19 i 105/19). Zaposlenima je u toku 2020. godine obračunat topli obrok i regres za godišnji odmor u bruto iznosu 15.427 KM, što nije u skladu sa članom 6. stav (4) Zakona o platama zaposlenih u oblasti kulture Republike Srpske, kojim je definisano da su naknade za topli obrok i regres uračunate u iznos osnovne plate i ne mogu se posebno iskazivati.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se obračun plate funkcionera vrši prema kriterijumima shodno članu 17. Zakona o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave i članu 2. Odluke o platama i drugim primanjima funkcionera.

Preporučuje se direktoru JU Centar za kulturu Trnovo da izvrši usaglašavanje koeficijenata za obračun plata zaposlenih sa članom 9. Zakona o platama zaposlenih u oblasti kulture Republike Srpske i obračun ličnih primanja vrši u skladu sa članom 6. stav (4) navedenog zakona.

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga iskazani u iznosu od 317.832 KM odnose se na rashode po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga (39.716 KM), rashode za režijski materijal (9.029 KM), rashode za tekuće održavanje (24.436 KM), rashode po osnovu putovanja i smještaja (4.588 KM), rashode za stručne usluge (50.194 KM), rashode za održavanje javnih površina i zaštite životne sredine (54.832 KM) i ostale nepomenute rashode (135.037 KM).

Rashodi po osnovu utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga odnose se na rashode po osnovu utroška energije (18.054 KM), rashode za komunalne usluge (5.370 KM) i rashode za komunikacione usluge (16.292 KM).

Rashodi za tekuće održavanje najvećim dijelom se odnose na rashode za tekuće održavanje puteva i javne rasvjete (18.657 KM) i opreme (5.193 KM).

Tekuće održavanje motornih vozila i troškovi goriva regulisani su Pravilnikom o korišćenju i održavanju motornih vozila („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 6/18), koji sadrži normative za potrošnju goriva po vozilu.

Rashodi za stručne usluge odnose se na usluge finansijskog posredovanja (4.040 KM), osiguranje (2.691 KM), informisanja i medija (20.178 KM), pravne i administrativne usluge (8.785 KM), kompjuterske usluge (3.866 KM) i ostale stručne usluge (10.335 KM).

Rashodi za usluge održavanja javnih površina i zaštite životne sredine najvećim dijelom se odnose na usluge održavanja zelenih površina (4.750 KM), zimske službe (13.633 KM) i rashode po osnovu utroška električne energije za javnu rasvjetu (35.438 KM).

Ostali neklasifikovani rashodi najvećim dijelom se odnose na rashode za bruto naknade za rad van radnog odnosa (112.329 KM), rashode po osnovu reprezentacije (6.405 KM) i ostale nepomenute rashode (15.524 KM).

Rashode za bruto naknade za rad van radnog odnosa čine rashodi za bruto naknade članovima komisija i radnih grupa (25.142 KM), opštinskim odbornicima (59.440 KM) i po ugovoru o djelu (27.747 KM).

Naknade opštinskim odbornicima i članovima komisija i radnih tijela obračunavaju se prema Odluci o utvrđivanju odborničkog dodatka i visine naknade radnih tijela Skupštine opštine Trnovo („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 23/19), kojom je utvrđeno pravo na odbornički dodatak, visina odborničkog dodatka kao i slučajevi u kojima odborniku ne pripada pravo na odbornički dodatak u skladu sa članom 41. Zakona o lokalnoj samoupravi.

Opština je angažovala lice po ugovoru o djelu na poslovima sistematizovanog radnog mjeseta na period od deset mjeseci u toku 2020. godine, što nije u skladu sa članom 205. Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 1/16 i 66/18). Poslije navedenog perioda, putem javnog konkursa, pomenuto lice je primljeno u radni odnos na neodređeno vrijeme.

Bruto naknade po ugovoru o djelu za obavljanje poslova stručnog nadzornog organa nad izvođenjem radova (prema Planu javnih nabavki za 2020. godinu) nisu uključene u nabavnu vrijednost nefinansijske imovine (tačka 6.3.1.1. izveštaja).

Rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi iskazani su u iznosu od 36.115 KM odnose se na rashode po osnovu kamata na obveznice (34.984 KM) i zateznih kamata zbog kašnjenja u izmirivanju obaveza prema dobavljačima (1.131 KM).

Grantovi su iskazani u iznosu od 436.768 KM, a odnose se na tekuće grantove (390.598 KM) i kapitalne grantove neprofitnim subjektima u zemlji (46.170 KM).

Tekući grantovi neprofitnim subjektima u zemlji odnose se na grantove za političke organizacije i udruženja (3.758 KM), sportske i omladinske organizacije i udruženja (106.617 KM), etničke i vjerske organizacije i udruženja (2.300 KM), organizacije za afirmaciju porodice i zaštitu prava žena, djece, izbjeglih i raseljenih lica, boraca i osoba sa invaliditetom (80.500 KM), u oblasti zdravstvene i socijalne zaštite, zaštite životne sredine i komunalne djelatnosti (69.082 KM), u oblasti obrazovanja, naučno-istraživačke djelatnosti, kulture i informacija (4.000 KM) i na ostale tekuće grantove neprofitnim subjektima u zemlji (108.550 KM). Prema Izvještaju o izvršenju budžeta za 2020. godinu navedeni grantovi su najvećim dijelom dodijeljeni:

- sportskim klubovima u iznosu od 43.500 KM (FK „Željeznica“ Trnovo od 32.500 KM, FK „Željeznica“ Trnovo-mali fudbal od 3.000 KM, Kik boks klubu „Kule“ od 3.000 KM, Džudo sekciji od 3.000 KM i Atletskoj sekciji od 2.000 KM),
- JU Turistička organizacija opštine Trnovo u iznosu od 60.000 KM (za lična primanja i troškove redovnog poslovanja),
- JU Domu zdravlja Trnovo u iznosu od 67.970 KM (za lična primanja zaposlenih),
- Boračkoj organizaciji (29.000 KM), Udruženju porodica poginulih boraca (22.000 KM), Crvenom krstu (22.000 KM), Udruženju veterana Trnovo (15.000 KM), Udruženju invalida Trnovo (11.250 KM), Udruženju penzionera (10.000 KM), JKP Trnovo (25.000 KM), OC Jahorina (6.000 KM), političkim partijama (4.100 KM), Udruženju lovaca „Trnovo“ (3.500 KM), Udruženju dobrovoljnih davaoca krvi „Solidarnost“ (2.200 KM) i drugim organizacijama i udruženjima i
- sredstva u vidu novčanih podsticaja u oblasti poljoprivrede (11.093 KM) za uzgoj stoke i poljoprivrednih kultura) u skladu sa Pravilnikom o dodjeli podsticaja za razvoj poljoprivredne proizvodnje u 2020. godine („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“ broj 21/20).

Ostali kapitalni grantovi u zemljii najvećim dijelom se odnose na rješavanje pitanja legalizacije i upotrebe dozvole stambenog objekta na području Opštine (naknada za troškove uređenja građevinskog zemljišta od 24.410 KM i renta od 10.316 KM) i izvođenje radova na stambenom objektu (8.329 KM).

Revizijskim ispitivanjem je utvrđeno da:

- u okviru grupe tekućih grantova neprofitnim organizacijama nije primijenjena pravilna ekonomska klasifikacija prema budžetskom kontnom okviru,
- dodjela sredstava sportskim klubovima i sekcijama vršena je prema Odluci o usvajanju Plana raspodjele sredstava za sport u opštini Trnovo za 2020. godinu („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 1/20). Skupština Opštine nije donijela program razvoja sporta i nije utvrdila kategorizaciju sportova i sportista u skladu sa članom 10. i 19. Zakona o sportu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 4/02, 66/03, 73/08 i 102/08),
- doznačena sredstva OC Jahorina po osnovu Ugovora o marketinškoj podršci i promociji opštine Trnovo (6.000 KM), sredstva granta JKP Trnovo (25.000 KM) i podsticaja u oblasti poljoprivrede (11.093 KM) nisu iskazana u skladu sa članom 92. stav (8) i 94. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za

budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 98/16, 115/17 i 118/18) i to na poziciji rashoda po osnovu reklame i propagande (6.000 KM) i subvencija (36.093 KM),

- Opštini su po Rješenju Vlade Republike Srpske iz sredstava budžetske rezerve za izgradnju kuće višečlanoj porodici Stanković u iznosu od 25.000 KM doznačena sredstva u vidu transfera. Prenos navedenih novčanih sredstava na račun korisnika granta nije evidentiran u poslovnim knjigama u tekućem obračunskom periodu, čime su potcijenjeni kapitalni grantovi, a precijenjena kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti za navedeni iznos,
- prilikom uplate sredstava pomoći za izgradnju kuće fizičkom licu u iznosu od 5.000 KM, nisu iskazani kapitalni grantovi i obaveze za grantove u tekućem obračunskom periodu, čime su isti potcijenjeni za navedeni iznos.

Planiranje i izvještavanje o dodijeljenim grantovima Opština vrši Odlukom o usvajanju budžeta i u Izvještaju o izvršenju budžeta. Dio preporuke koja se odnosila na donošenje internog akta za dodjelu grantova kojim će se propisati forma izvještaja i utvrditi neophodna prateća dokumentacija o njihovom utrošku, nije provedena.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se klasifikacija rashoda stručnih usluga i subvencija vrši u skladu sa članom 92. stav (8) i 94. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Dozname na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova iskazane u iznosu od 246.682 KM najvećim dijelom se odnose na tekuće dozname korisnicima socijalne zaštite (štićenicima) koje se isplaćuju od strane ustanova socijalne zaštite (centri za socijalni rad) u iznosu od 63.458 KM i tekuće dozname građanima koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova (osim ustanova socijalne zaštite) u iznosu od 183.176 KM.

Tekuće dozname korisnicima socijalne zaštite (štićenicima) koje se isplaćuju od strane ustanova socijalne zaštite (centra za socijalni rad) čine:

- dodatak za pomoć i njegu drugog lica koji se isplaćuje štićenicima ustanova socijalne zaštite (42.899 KM) obračunat po osnovu prava utvrđenih Zakonom o socijalnoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 37/12, 90/16 i 94/19) i
- jednokratne novčane pomoći za tri štićenika smještenih u ustanovama socijalne zaštite (20.559 KM).

Dodatak za pomoć i njegu drugog lica za decembar 2019. godine u iznosu od 5.656 KM obračunat je na teret tekućeg obračunskog perioda, što nije u skladu sa članom 90. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, čime su dozname građanima u izvještajnom periodu precijenjene za navedeni iznos.

Tekuće dozname građanima koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova (osim ustanova socijalne zaštite) čine:

- tekuće pomoći učenicima, studentima i pojedincima u iznosu od 22.620 KM,
- tekuće pomoći građanima u naturi iz budžeta Republike, opština i gradova (osim ustanova socijalne zaštite) u iznosu od 15.251 KM najvećim dijelom za ogrevno drvo porodicama u statusu socijalnih potreba prema odlukama načelnika i
- ostale tekuće dozname građanima koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova (osim ustanova socijalne zaštite) u iznosu od 145.306 KM.

Tekuće pomoći studentima su odobrene na osnovu provedenog konkursa za dodjelu stipendija prema Pravilniku o stipendiraju studenata iz budžeta opštine Trnovo („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 22/19), odlukama načelnika i ugovorima o stipendiraju, kao i za prevoz učenika prema Odluci o finansiranju troškova prevoza učenika u gradskom saobraćaju („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 21/20) i za nabavku udžbenika za djecu iz socijalno ugroženih porodica prema odluci načelnika.

Ostale tekuće pomoći (osim ustanova socijalne zaštite) odnose se na odobrene naknade u vidu pomoći porodicama sa djecom sa posebnim potrebama, subvencionisanje potrošnje električne energije socijalno ugroženim porodicama, kupovinu lijekova, za sklapanje braka, za novorođenu djecu, pravo na korišćenje udžbenika za osnovnu i srednju školu i drugo, prema Odluci o utvrđivanju kriterijuma i korisnika proširenih prava u socijalnoj zaštiti opštine Trnovo („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 9/18).

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se obračun doznaka građanima iskazuje u odgovarajućem obračunskom periodu u skladu sa članom 90. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.1.2.2. Izdaci

Izdaci iskazani u iznosu od 770.249 KM odnose se na izdatke za nefinansijsku imovinu (676.641 KM), otplatu duga (81.664 KM) i ostale izdatke (11.945 KM).

Izdaci za nefinansijsku imovinu najvećim dijelom se odnose na izdatke za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata (603.894 KM), za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata (54.973 KM), za postrojenja i opremu (5.424 KM), za dragocjenosti (5.510 KM) i neproizvedenu stalnu imovinu-zemljište (6.050 KM).

Izdaci za otplatu duga odnose na otplatu glavnice po dugoročnim zaduženjima po obveznicama u iznosu od 51.625 KM i po kreditu u iznosu od 36.856 KM.

Ostali izdaci iz transakcija između/unutar jedinica vlasti iskazani u iznosu od 11.945 KM odnose se na izdatke za naknade plata (7.679 KM), poreze (348 KM) i doprinose (3.918 KM) za vrijeme porodiljskog odsustva koji se finansiraju od fonda obaveznog socijalnog osiguranja.

6.1.3. Budžetski rezultat

Budžetski suficit iskazan je u iznosu od 2.217.466 KM, a čine ga bruto budžetski deficit u iznosu od 60.209 KM i neto izdaci za nefinansijsku imovinu u iznosu od 2.277.675 KM. Rezultat je razlike između budžetskih prihoda i primitaka za nefinansijsku imovinu (4.669.987 KM) i budžetskih rashoda i izdataka za nefinansijsku imovinu (2.452.521 KM).

Prema nalazu revizije, budžetski deficit je precijenjen za iznos od 24.344 KM koji se odnosi na potcijenjene grantove (30.000 KM) i precijenjene doznake građanima (5.656 KM) (tačka 6.1.2.1. izvještaja).

6.1.4. Neto finansiranje

Neto finansiranje je iskazano u negativnom iznosu od 79.214 KM kao razlika između ostalih primitaka (14.395 KM) i zbiru izdataka za otplatu dugova (81.664 KM) i ostalih izdataka (11.945 KM).

6.1.5. Razlika u finansiranju

U obrascima PIB i PIF iskazana je razlika u finansiranju u iznosu od 2.138.252 KM kojeg čine budžetski suficit u iznosu od 2.217.466 KM, neto zaduživanje u negativnom iznosu od 81.664 KM i ostali neto primici u iznosu od 2.450 KM.

Prema nalazu revizije, razlika u finansiranju je precijenjena za 24.344 KM i to za iznos potcijenjenih grantova od 30.000 KM i precijenjenih doznaka građanima u iznosu od 5.656 KM (tačka 6.1.2.1. izvještaja).

6.2. Bilans uspjeha

6.2.1. Prihodi

Prihodi u Bilansu uspjeha iskazani su u iznosu od 2.780.534 KM, a čine ih poreski i neporeski prihodi, grantovi i transferi između različitih jedinica vlasti (tačka 6.1.1. izvještaja) i prihodi obračunskog karaktera.

Prema nalazu revizije, prihodi obračunskog karaktera su manje iskazani za iznos od 30.012 KM, koji se odnosi na neiskazani prihod od zakupa za 2020. godinu (tačka 6.3.1.1. izvještaja).

Prihodi obračunskog karaktera iskazani u iznosu od 1.063.863 KM najvećim dijelom se odnose na prihode obračunskog karaktera evidentirane po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa i to po osnovu nenaplaćenih poreza na dohodak (3.148 KM), poreza na lična primanja i prihoda od samostalne djelatnosti (1.237 KM), poreza na imovinu (21.821 KM), prihoda po osnovu koncesija (35.951 KM) i prihoda od ostalih naknada (1.015.703 KM).

6.2.2. Rashodi

Rashodi u Bilansu uspjeha iskazani su u iznosu od 2.220.601 KM, a čine ih tekući rashodi, transferi između i unutar jedinica vlasti (tačka 6.1.2. izvještaja) i rashodi obračunskog karaktera. Prema nalazu revizije, rashodi po osnovu amortizacije su potcijenjeni za neobračunatu amortizaciju komunalnog vozila i opreme za 2020. godinu za iznos od 18.710 KM (tačka 6.3.1.2. izvještaja).

Rashodi obračunskog karaktera iskazani u iznosu od 443.720 KM odnose se na rashode po osnovu amortizacije (387.088 KM), rashode od usklađivanja vrijednosti imovine (38.740 KM) i gubitke od prodaje imovine odnosno zemljišta (17.892 KM).

Obračun amortizacije na stalna sredstva je vršen po amortizacionim stopama prema Pravilniku o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 110/16).

6.2.3. Finansijski rezultat

U Bilansu uspjeha za period 01.01-31.12.2020. godine iskazan je pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 559.933 KM kao razlika između prihoda (2.780.534 KM) i rashoda (2.220.601 KM).

Prema nalazima revizije, finansijski rezultat je precijenjen za 13.042 KM i to za potcijenjene grantove (30.000 KM), potcijenjene prihode obračunskog karaktera za zakup „Ribnjaka“ (30.012 KM), precijenjene doznake za decembar 2019. godine (5.656 KM) i potcijenjene rashode po osnovu amortizacije komunalnog vozila i opreme (18.710 KM), (tačke 6.1.2.1, 6.2.1, 6.2.2 i 6.3.1.2. izvještaja).

6.3. Bilans stanja

6.3.1. Aktiva

Poslovna aktiva Opštine na dan 31.12.2020. godine iskazana je u bruto vrijednosti od 61.658.030 KM, ispravke vrijednosti od 7.385.263 KM i neto vrijednosti od 54.272.767 KM, a čine je tekuća i stalna imovina.

Prema nalazu revizije, poslovna aktiva je precijenjena za iznos od 457.346 KM.

6.3.1.1. Tekuća imovina

Tekuća imovina iskazana u bruto vrijednosti od 4.193.772 KM, ispravke vrijednosti od 234.865 KM i neto vrijednosti od 3.958.907 KM u potpunosti se odnosi se na gotovinu i gotovinske ekvivalente i kratkoročna potraživanja.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani u iznosu od 2.692.931 KM odnose se na sredstva na bankovnim računima (2.692.280 KM) i u blagajni (651 KM).

Kratkoročna potraživanja iskazana u bruto vrijednosti od 1.500.841 KM, ispravke vrijednosti od 234.865 KM i neto vrijednosti od 1.265.976 KM odnose se na potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga, za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode, za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a dospjevaju na naplatu u roku od godinu dana i ostala kratkoročna potraživanja.

Potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga iskazani u bruto vrijednosti 37.933 KM, ispravke vrijednosti od 26.318 KM i neto vrijednosti od 11.615 KM odnose se na potraživanja od zakupa poslovnih prostora.

Opština nije iskazala potraživanja od zakupa imovine prema članu 3. Ugovora o zakupu „Ribnjaka“ kojim je predviđeno mjesечно fakturisanje zakupnine u skladu sa članom 71. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama. Plaćanje je predviđeno tako da se potraživanja od zakupa zatvore sa izvršenim ulaganjima na godišnjem nivou na osnovu izjave o kompenzaciji (član 3. ugovora). S tim u vezi, potraživanja i prihodi obračunskog karaktera po osnovu zakupa su potcijenjeni za 36.912 KM (za 2019. godinu 6.900 KM i za 2020. godinu 30.012 KM) i naplata putem kompenzacije (tačka 6.3.1.2. izještaja).

Potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode iskazana su u bruto vrijednosti od 1.318.050 KM, ispravke vrijednosti od 208.547 KM i neto vrijednosti od 1.109.503 KM. Neto vrijednost najvećim dijelom čine potraživanja za nenaplaćene poreze u iznosu od 38.723 KM (porez na imovinu od 36.208 KM, porez na lična primanja od 2.168 KM) evidentirana na osnovu Izještaja iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima i potraživanja za nenaplaćene neporeske prihode u iznosu od 1.071.780 KM iz pomoćne evidencije potraživanja za neporeske prihode od kojih su najveća potraživanja po osnovu uređenja građevinskog zemljišta (1.020.537 KM), rente (4.491 KM), prodaje zemlje (8.484 KM), koncesionih naknada (34.766 KM).

Potraživanja po osnovu uređenja građevinskog zemljišta najvećim dijelom se odnose na izgradnju sedam lamela od strane investitora „Legend“ d.o.o. Istočna Ilidža u ukupnom iznosu od 943.473 KM. Za izmirenje navedenog potraživanja, u skladu sa članom 78. Zakona o uređenju prostora i građenju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 40/13, 106/15, 3/16 i 84/19), Opština je sa investitorom zaključila Ugovor o opremanju građevinskog zemljišta od 04.09.2020. godine. Predmet ugovora je izvođenje radova pristupne saobraćajnice sa parking prostorom i komunalnom infrastrukturom u naselju Obućina bare-Jahorina, opština Trnovo ukupne vrijednosti od 949.663 KM (razlika tereti investitora) sa rokom izgradnje od tri godine. U toku revizije nije bilo aktivnosti na realizaciji ugovorenih odredbi, a prema usmenoj informaciji za potrebe revizije do kraja 2021. godine planirano je razmatranje projektne dokumentacije.

Potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a dospjevaju na naplatu u roku od godinu dana iskazani u iznosu od 96.892 KM, odnose se na potraživanja po osnovu uređenja građevinskog zemljišta (61.269 KM), rente (16.816 KM), prodaje zemljišta (11.504 KM) i poreza na dohodak (7.303 KM).

Opština nije izvršila detaljnu analizu poreskih potraživanja, koja se najvećim dijelom odnose na neusaglašena stanja potraživanja iz ranijeg perioda i usaglašavanje sa evidencijama Poreske uprave u potpunosti shodno Uputstvu o primjeni MRS-JS 23 – Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenos).

Ostala kratkoročna potraživanja iskazana u iznosu od 47.966 KM najvećim dijelom se odnose na potraživanja po osnovu transfera od Ministarstva uprave i lokalne samouprave Republike Srpske za nerazvijene i izrazito nerazvijene opštine (41.300 KM), Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske za socijalno ugrožena lica (4.453 KM).

Ostala kratkoročna potraživanja precijenjena su za 47.966 KM, jer nisu iskazana na poziciji kratkoročne finansijske imovine i razgraničenja iz transakcija između ili unutar iste jedinice vlasti što nije u skladu sa članom 71. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se:

- **potraživanja za zakup kompleksa „Ribnjak“ evidentiraju u skladu sa članom 71. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama, a naplata istih u skladu sa članom 3. zaključenog ugovora o zakupu i**
- **kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija između ili unutar iste jedinice vlasti iskazuju u skladu sa članom 71. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.**

6.3.1.2. Stalna imovina

Stalna imovina iskazana u bruto vrijednosti od 57.464.258 KM, ispravke vrijednosti od 7.150.398 KM i neto vrijednosti od 50.313.860 KM odnose se na dugoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima.

Dugoročna finansijska imovina i razgraničenja iskazana u iznosu od 194.865 KM odnosi se na akcije i učešće u kapitalu i dugoročna potraživanja.

Akcije od učešća u kapitalu iskazane u iznosu od 40.000 KM odnosi se na osnivački ulog u JKP „Trnovo“ d.o.o. Trnovo.

Opština nije iskazala učešće u kapitalu po osnovu osnivačkog uloga kod JU Turističke organizacije opštine Trnovo u vrijednosti od 2.000 KM u skladu sa članom 61. stav (4) i 86. stav (2) tačka 1) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, čime su akcije od učešća u kapitalu i trajni izvori sredstava potcijenjeni za navedeni iznos.

Dugoročna potraživanja iskazana u iznosu od 154.865 KM odnose se na neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a koje čine dugoročna potraživanja za prodatu zemlju (27.240 KM), rentu (27.858 KM) i uređenje građevinskog zemljišta (99.767 KM) prema pomoćnoj evidenciji potraživanja za neporeske prihode Opštine.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se iskaže učešće u kapitalu kod ustanove čiji je osnivač u skladu sa članom 61. stav (4) i 86. stav (2) tačka 1) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima iskazana u bruto vrijednosti od 57.269.393 KM, ispravke vrijednosti od 7.150.398 KM i neto vrijednosti od 50.118.995 KM odnosi se na zgrade i objekte, postrojenja i opremu, nematerijalnu neproizvedenu imovinu, dragocjenosti, neproizvedenu stalnu imovinu i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima u pripremi.

Zgrade i objekti iskazane u bruto vrijednosti od 11.321.016 KM, ispravke vrijednosti od 6.771.099 KM i neto vrijednosti od 4.549.917 KM čine neto vrijednosti stambenih objekata (1.041.964 KM), poslovnih objekata i prostora (175.156 KM), saobraćajnih objekata (2.726.827 KM) i ostalih objekata (605.970 KM).

Stambeni objekti odnose se na neto vrijednost poslovne zgrade i drugih objekata Opštinske uprave (578.672 KM), stambeni objekti za posebne socijalne grupe (257.694 KM) i stanovi u procesu privatizacije (205.597 KM).

Stambeni objekti i jedinice za posebne socijalne grupe neto vrijednosti od 257.694 KM, izgrađeni su 2013. godine, sredstvima Ministarstva rada i boračko invalidske zaštite Republike Srpske, Ministarstva za izbjegla i raseljena lica Republike Srpske i Opštine Trnovo (putem učešća u izdavanju građevinske dozvole i zemljišta). Otkupljeni stanovi u neto vrijednosti od 204.071 KM nisu isknjiženi iz bilansne evidencije. Pored toga, stambeni objekti kojima Opština raspolaže, a koji u procesu privatizacije nisu potraživani i/ili nisu privatizovani iskazane neto vrijednosti 205.597 KM, nisu isknjiženi iz bilansne u vanbilansnu evidenciju shodno članu 92. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Poslovni objekti i prostori odnose se na neto vrijednost poslovnih prostora (171.753 KM) i ugostiteljskih i turističkih objekata i sportsko-rekreativnih objekata (3.402 KM).

Poslovni objekti i prostori izdati u zakup na osnovu kojih Opština ostvaruje prihode kao i poslovni prostori namjenjeni izdavanju u zakup, nisu iskazani kao investiciona imovina u skladu sa članom 29. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 16 - Investiciona imovina, paragraf 7 i 20. Po navedenom osnovu poslovni objekti i prostori su precijenjeni, a investiciona imovina potcijenjena za 171.753 KM.

Saobraćajni objekti odnose se na neto vrijednost puteva (2.149.598 KM), tunela i mostova (168.360 KM), vanjskog osvjetljenja, trotoara i ograda (353.551 KM), vodenih puteva (22.022 KM) i ostalih saobraćajnih objekata (33.295 KM). U toku 2020. godine vrijednost saobraćajnih objekata povećana je za 107.650 KM (rekonstrukcija i asfaltiranje puteva od 39.515 KM, rekonstrukcija mosta u Prisjenici od 15.912 KM, izgradnja javne rasvjete i ugradnje led svjetiljki na više lokaliteta od 43.954 KM i radovi na regulaciji vodotoka rijeke Željeznice od 8.269 KM), a smanjenje vrijednosti se odnosi na troškove amortizacije u iznosu od 260.592 KM.

Priznavanje nabavne vrijednosti saobraćajnih objekata, nije izvršeno u skladu sa sa članom 26. i 42. stav (1) i (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama i MRS-JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 14, 19, 30 i 31, zbog čega su:

- saobraćajni objekti iskazani više, a nefinansijska imovina manje za 44.482 KM i to za aktiviranje mosta u Prisjenici (15.912 KM), javne rasvjete na relaciji Vrba-riblji restoran (6.903 KM) i puta u Tošićima (21.667 KM), jer nije izvršena prethodna primopredaja izvedenih radova,
- saobraćajni objekti iskazani manje, a nefinansijska imovina u pripremi više za 180.564 KM, jer stavljanjem u funkciju saobraćajnih objekata Trga Srđan Knežević (108.359 KM) i izletišta Kazani (72.205 KM) nije evidentiran iznos sa nefinansijske imovine u stalnim sredstavima u pripremi i
- ugovor o djelu za obavljanje poslova stručnog nadzornog organa nad radovima na više lokaliteta, a koji je predviđen Planom javnih nabavki za 2020. godinu, nije uključen u nabavnu vrijednost nefinansijske imovine (tačka 6.1.2.1. izvještaja).

Ostali objekti iskazane neto vrijednosti od 605.970 KM odnose se na vodovod, kanalizaciju, komunikacione i električne vodove, spomenike, sportsko-rekreativne terene i ostale objekte.

Postrojenja i oprema iskazane bruto vrijednosti od 414.072 KM, ispravke vrijednosti od 379.299 KM i neto vrijednosti od 34.773 KM odnosi se na motorna vozila, kancelarijsku, komunikacionu, grejnu, rashladnu, zaštitnu, komunalnu, specijalnu i ostalu opremu. Prema nalazu revizije, oprema je procijenjena za neiskazanu neto vrijednost komunalnog vozila i komunalne opreme za 104.418 KM.

Motorna vozila iskazane nabavne i ispravke vrijednosti 80.272 KM, procijenjena je za vrijednost jednog rashodovanog vozila, za koje je Skupština opštine donijela Odluku o prodaji od 22.03.2019. godine. Za navedeno vozilo nije izvršen prestanak priznavanja u skladu sa zahtjevima MRS-JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 82. Za preostala dva motorna vozila kod kojih je nabavna i ispravka vrijednosti 78.272 KM, a knjigovodstvena vrijednost svedena na nulu, nije izvršena revalorizacija vrijednosti u skladu sa članom 41. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Nematerijalna proizvedena imovina iskazana je u bruto i neto vrijednosti od 281.857 KM. Navedena imovina, koju značajnim dijelom čini projektna dokumentacija (kartice stalnih sredstava naslovljene za: sanaciju, stambene objekte, zgradu porodicama poginulih boraca, tri kuće, grijanje, reviziju grijanja, saobraćajnice, izradu gasnog konzumenta, velnes centra na Jahorini i dr.) vezana za pribavljanje sredstava (zgrade, objekti i oprema koji su u prethodnim godinama stavljeni u upotrebu ili su još uvijek u pripremi) u periodu njihovog pribavljanja nije uključena u nabavnu vrijednost nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u skladu sa zahtjevima MRS-JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 19.

Neproizvedena stalna imovina iskazana u iznosu od 43.729.874 KM odnosi se na poljoprivredno (3.315.608 KM), gradsko građevinsko (39.145.504 KM), ostalo građevinsko zemljište (356.472 KM) i šume (912.290 KM).

U toku 2020. godine, vrijednost poljoprivrenog zemljišta povećana je za kupovinu zemljišta od fizičkog lica neposrednom pogodbom za izgradnju pristupnog puta prema mostu u Prisjenici (6.050 KM), a smanjenje vrijednosti gradskog građevinskog zemljišta (2.721.020 KM) odnosi na prodaju zemljišta. U okviru poljoprivrednog zemljišta evidentirano je zemljište pod šumom u ukupnom iznosu od 1.243.438 KM na osnovu evidencija Republičke uprave za geodetsko imovinske poslove.

Šume iskazane u iznosu od 912.290 KM odnose se na procijenjenu vrijednost šuma iz 2013. godine.

Nefinansijska imovina u pripremi iskazana u iznosu od 1.517.064 KM najvećim dijelom se odnosi na saobraćajne objekte (403.998 KM), ostale objekte (946.496 KM) i ostala potrojenja (166.008 KM) u pripremi.

Saobraćajni objekti u pripremi najvećim dijelom se odnose na izvođenje radova na asfaltiranju lokalnih puteva na području opštine Trnovo – 8 dionica (188.955 KM), izgradnju potpornog zida uz ulicu prema Jahorini (162.285 KM) i izgradnju saobraćajnice na Jahorini (51.706 KM). Navedeni saobraćajni objekti nisu aktivirani, jer nisu pribavljeni dokumenti o primopredaji izvedenih radova.

Ostali objekti u pripremi iskazani u iznosu od 978.311 KM odnose se na izgradnju kompleksa Sportsko rekreativnog kompleksa „Treskavica“ i izgradnju hotela – pansiona (562.672 KM), izgradnje Etno sela „Rajski do“ (100.562 KM), kupališta „Kazani“ (72.205 KM), Trg Srđana Kneževića (108.359 KM), vodovodne mreže Borija (82.975 KM) i doniranu računarsku opremu iz 2012. godine od međunarodnih investicionih fondova po projektu „GAP“ (19.723 KM).

Nakon ulaganja u Sportsko rekreacioni kompleks „Treskavica“ (2012. godine) aktivnosti Opštine su bile usmjerene na pronalaženje potencijalnog investitora, koji bi putem zakupa ili javno-privatnog partnerstva izvršio preuređenje objekta i sanaciju bazena te iste stavio u funkciju za proizvodnju i preradu ribe. S tim u vezi, predmetni kompleks je podijeljen u dvije cjeline i to parcela 1 na kojem su izgrađeni bazeni za uzgoj ribe i poslovni-ugostiteljski objekat (u daljem tekstu: „Ribnjak“) i parcela 2 na kojem je objekat – hotel u devastiranom stanju (u daljem tekstu: „Hotel“). Parcela 2 na kojem je smješten „Hotel“ prezentovan je većem broju investitora, ali za isti nije iskazan interes. Za parcelu 1 na kojem je smješten „Ribnjak“ izvršena je procjena vrijednosti 26.09.2019. godine od strane ovlašćenog procjenitelja u vrijednosti od 276.968 KM. Za parcelu 2 na kojoj je smješten „Hotel“ (za razliku između nabavne vrijednosti kompleksa i procjenjene vrijednosti „Ribnjaka“, nije izvršena procjena vrijednosti i nije izvršena provjera obezvrijedenja u skladu sa članom 42. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama. Skupština opštine je 28.06.2019. godine donijela Odluku o utvrđivanju visine naknade za zakup „Ribnjaka“ u Trnovu i Odluku o postupku, uslovima i načinu davanja u zakup „Ribnjaka“ u Trnovu („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 13/19), prema kojima je 13.08.2019. godine raspisan javni oglas o davanju „Ribnjaka“ u zakup. Nakon provedene licitacije zaključen je Ugovor o zakupu „Ribnjaka“ (notarski obrađen) sa najpovoljnijim ponuđačem „Agrinatura“ d.o.o. Sarajevo. Na zahtjev zakupca Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove Banja Luka, PJ Istočna Ilidža izdala je 05.02.2020. godine Rješenje o upisu zabilježbe postojanja navedenog ugovora. Predmet Ugovora o zakupu „Ribnjaka“ su poslovni objekat i pomoći objekti „Ribnjaka“ na period od 25 godina.

Zaključivanjem ugovora o zakupu, procijenjena vrijednost kompleksa „Ribnjak“ nije iskazana kao investiciona imovina u skladu sa zahtjevima MRS-JS 16 – Investiciona imovina, paragraf 20 i i članom 29. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike čime je više iskazana nefinansijska imovina u pripremi, a manje iskazana investiciona imovina za iznos od 276.968 KM.

Ostala oprema u pripremi (166.570 KM) najvećim dijelom se odnosi na kamion za odvoz smeća (135.953 KM) i 50 kontejnera (30.055 KM) nabavljenih u toku 2014. godine iz namjenskih grantova Švedske agencije za međunarodni razvoj i saradnju (SIDA). Navedena sredstva, Skupština opštine je ustupila Odlukom o davanju na korišćenje, upravljanje i održavanje objekata i uređaja JKP Trnovo d.o.o. Trnovo („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 23/17), kojom je predviđeno da ista ostaje u vlasništvu Opštine. Opština nije izvršila aktiviranje navedenih sredstava u poslovnim knjigama i nije izvršila obračun amortizacije za period 2017-2020. godine u skladu sa zahtjevima MRS-JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 71 i 72 i članom 27. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, zbog čega je više iskazana nefinansijska imovina u pripremi za 166.008 KM, manje iskazana neto vrijednost komunalnog vozila i opreme za 104.418 KM, manje iskazani rashodi po osnovu amortizacije za 2020. godinu (18.710 KM) i više iskazan finansijski rezultat ranijeg perioda za 42.880 KM (rashodi amortizacije za 2017-2019. godinu).

Objekat izgrađen 2012. godine pod nazivom Etno selo „Rajski do“ (najmanje 100.562 KM) i donirana računarska oprema iz 2012. godine od međunarodnih investicionih fondova po projektu „GAP“ (19.723 KM) nije aktivirana. Za navedenu nefinansijsku imovinu, Opština nije vršila provjeru obezvrijedenja na dan bilansiranja u skladu sa MRS-JS 21 – Umanjenje vrijednosti imovine koja ne generiše gotovinu, paragraf 14, 23, 27, 52 i 54 i članom 42. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se početno priznavanje, vrednovanje, amortizovanje i klasifikovanje nefinansijske imovine u stalnim sredstvima vrši u skladu sa odredbama člana 27, 29, 42. i 92. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema (paragraf 14, 19, 30, 31, 71, 72 i 82), MRS-JS 16 – Investiciona imovina (paragraf 7 i 20) i MRS-JS 21 – Umanjenje vrijednosti imovine koja ne generišu gotovinu (paragraf 14, 23, 27, 52 i 54).

6.3.2. Pasiva

Poslovna pasiva na dan 31.12.2020. godine iskazana je u iznosu od 54.272.767 KM, a odnosi se na obaveze u iznosu od 829.729 KM i vlastite izvore sredstava u iznosu od 53.443.038 KM.

Prema nalazu revizije, poslovna pasiva je precijenjena za iznos od 457.346 KM.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu od 218.384 KM, a odnose se na kratkoročne finansijske obaveze, obaveze za lična primanja zaposlenih, obaveze iz poslovanja, obaveze za subvencije, grantove i doznake na ime socijalne zaštite. U okviru grupe kratkoročnih obaveza nije primijenjena pravilna ekonomska klasifikacija prema budžetskom kontnom okviru.

Kratkoročne finansijske obaveze iskazane u iznosu od 85.530 KM odnose se na obaveze po osnovu dijela dugoročnih obveznica (69.380 KM) i dijela dugoročnih zajmova (16.150 KM) koji dospijevaju na naplatu do godinu dana.

Obaveze za lična primanja zaposlenih iskazane u iznosu od 70.399 KM odnose se na obaveze za bruto plate zaposlenih i bruto naknade plata za decembar 2020. godine (58.194 KM) i obaveze za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada za decembar 2020. godine (12.205 KM).

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 33.392 KM odnose se na obaveze za nabavku roba i usluga (-19.284 KM), za nabavku stalne imovine (44.167 KM), prema fizičkim licima (12.510 KM), porez na dodatu vrijednost po izdatim fakturama (6.440 KM) i ostale obaveze iz poslovanja (-10.443 KM).

Obaveze za subvencije, grantove i doznake na ime socijalne zaštite u iznosu od 28.811 KM odnose se na obaveze za subvencije (198 KM), grantove (23.476 KM) i doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opštine i gradova (5.137 KM).

Dugoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu od 611.345 KM, a odnose se dugoročne obaveze po osnovu obveznica u zemlji (464.392 KM) i zajmovima primljenih od banaka (146.953 KM).

Dugoročne obaveze po osnovu obveznica iskazane u iznosu od 464.392 KM odnose se na Ugovor o regulisanju međusobnih prava i obaveza u vezi sa javnom emisijom hartija od vrijednosti preko Berze od 20.02.2012. godine.

Dugoročne obaveze po zajmovima primljenim od banaka iskazane su u iznosu od 146.958 KM a odnose se na Ugovor o namjenskom kreditu za sanaciju vodovodnog sistema Trnovo u okviru Svjetske banke za rekonstrukciju i obnovu Republike Srpske sa Vladom Republike Srpske od 04.12.1997. godine.

Vlastiti izvori sredstava iskazani su u iznosu od 53.443.038 KM, a čine ga trajni izvori sredstava u iznosu od 48.643.778 KM, finansijski rezultat ranijih godina 4.239.327 KM i finansijski rezultat tekuće godine u iznosu od 559.933 KM.

Trajni izvori sredstava u potpunosti se odnose na vrijednost zemljišta (48.603.778 KM) i osnivački ulog u JKP „Trnovo“ d.o.o. Trnovo (40.000 KM). Prema nalazu revizije, iskazani su manje za osnivački ulog u JU Turistička organizacija u iznosu od 2.000 KM.

Finansijski rezultat ranijih godina iskazan je u iznosu od 4.239.327 KM. Prema nalazu revizije, iskazan je više za 445.648 KM i to za manje iskazanu neto vrijednost otkupljenih stanova i stanova u procesu privatizacije od ranijih godina (409.668 KM) i neiskazane rashode po osnovu amortizacije komunalne opreme ranijih godina (42.880 KM), a više za neiskazana potraživanja od zakupa iz 2019. godine (6.900 KM).

Finansijski rezultat tekuće godine iskazan je u iznosu od 559.933 KM kao razlika između prihoda (2.780.534 KM) i rashoda (2.220.601 KM). Prema nalazu revizije, precijenjen je za 13.042 KM i to za potcijenjene grantove (30.000 KM), potcijenjene prihode po osnovu zakupa u 2020. godini (30.012 KM), precijenjene doznake građanima iz 2019. godine (5.656 KM) i potcijenjene rashode amortizacije komunalnog vozila i opreme za 2020. godinu (18.710 KM).

6.3.3. Vanbilansna evidencija

U Bilansu stanja na dan 31.12.2020. godine vanbilansna aktiva i pasiva nije iskazana.

Prema nalazima revizije, vanbilansna aktiva i pasiva su potcijenjene za najmanje 869.305 KM i to: za precijenjenu vrijednost stanova kojima Opština raspolaže, a koji u procesu privatizacije nisu potraživani i nisu otkupljeni (neto vrijednosti od 205.597 KM), primljene mjenice za obezbjeđenje naplate (337.162 KM) i garancije za uredno izvršenje ugovora (326.546 KM), što nije u skladu sa članom 92. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i članom 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se evidentiranje vanbilansne aktive i pasive vrši u skladu sa članom 92. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i članom 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.4. Bilans novčanih tokova

U Bilansu novčanih tokova Opština je iskazala pozitivne prilive gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu 1.716.671 KM, odlive gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 1.709.323 KM i pozitivan neto novčani tok iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 7.348 KM.

Prilivi gotovine iz investicionih aktivnosti iskazani su u iznosu od 2.954.316 KM, odlivi gotovine iz investicionih aktivnosti u iznosu od 678.847 KM i pozitivan neto novčani tok iz investicionih aktivnosti iskazan u iznosu od 2.275.469 KM.

Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja nisu iskazani, a odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja iskazani su u iznosu od 81.664 KM, koliko iznosi negativan neto novčani tok iz aktivnosti finansiranja.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda iskazani su u iznosu od 491.778 KM, neto povećanje u iznosu od 2.201.153 KM, te su gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine iskazani u iznosu od 2.692.931 KM.

Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti nisu iskazani u iznosu od 30.000 KM po osnovu odliva granta za kupovinu kuće višečlanoj porodici (25.000 KM) i granta za pomoć u izgradnji kuće fizičkom licu (5.000 KM), što nije u skladu sa zahtjevima MRS JS 2 – Izveštaji o novčanim tokovima, paragraf 22.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti sastavljaju u skladu sa zahtjevima MRS JS 2 – Izvještaj o novčanim tokovima, paragraf 22.

6.5. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje nije dato obrazloženje vezano za stalnost poslovanja, što nije u skladu sa MRS JS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, parografi 15. (c) i 38.

6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Prema dostavljenoj informaciji Pravobranilaštva Republike Srpske od 10.02.2021. godine vode se četiri sudska spora protiv Opštine kao tužene strane u vrijednosti 16.601 KM i jedan sudski spor u kojem je Opština tužitelj u predmetu naplate duga (3.243 KM), za koji je donesena presuda i pokrenut izvršni postupak. U Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjene su informacije o pomenutim sudske sporovima (osim sudske spore po kojem je donesena presuda).

U toku revizije, pored pomenutih sudske sporova, utvrđena su još četiri sudska spora u toku u iznosu od najmanje 54.657 KM tužbenih zahtjeva (bez sudske troškova) i tri izvršna predmeta (koji su djelimično ili nisu naplaćeni).

Opština nije vodila evidencije o sudske sporovima, ne vrši njihovo ažuriranje i ne vrši procjenu ishoda sudske postupaka. Revizija se nije mogla uvjeriti u stvarno stanje sudske sporova koje Opština Trnovo vodi protiv drugih lica, niti u stvarno stanje sudske sporova u kojima je Opština Trnovo tužena strana, sa stanjem na dan 31.12.2020. godine.

Opština nije objelodanila informacije vezane za Sporazumu o zajedničkom sufinansiranju izvođenja radova na izgradnji, rekonstrukciji i asfaltiranju lokalnih puteva u opštini Trnovo sa Opštinom Trnovo u Federaciji BiH u vrijednosti od 200.000 KM od 19.11.2019. godine prema zahtjevima MRS-JS 19 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, parografi od 42 i 43. Navedeni iznos sredstava uključen je i realizuje se kroz Plan kapitalnih ulaganja za 2021. godinu.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se uspostavi adekvatna evidencija o sudske sporovima.

6.7. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje sačinjene su Napomene uz finansijske izvještaje koje pružaju neophodne opšte podatke o Opštini, propisima za izradu godišnjeg obračuna i osnovne podatke koje korisniku omogućavaju razumijevanje finansijskih izvještaja. Preporuka iz prethodnog izvještaja da se u Napomenama uz finansijske izvještaje prezentuju detaljna objelodanjivanja vezana pojedine grupe rashoda (grantove i doznake) - osim onog što je uglavnom vidljivo iz obaveznih tabela, informacije o neusaglašenim saldima poreskih potraživanja na dan popisa prema izvještaju Poreske uprave Republike Srpske, nije provedena.

Pored navedenog, nisu prezentovane informacije o:

- računovodstvenim politikama u skladu sa zahtjevima MRS-JS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, paragraf 132,
- strukturi svih vrsta grantova, doznaka i izdataka za nefinansijsku imovinu
- nefinansijskoj imovini u stalnim sredstvima u skladu sa zahtjevima MRS-JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 88, 90 i 94,

- primljenim mjenicama za obezbjeđenje naplate i garancijama za uredno izvršenje ugovora,
- aktivnim sudskim sporovima u skladu sa zahtjevima MRS-JS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, paragraf 140,
- stalnosti poslovanja u skladu sa MRS JS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, paragrafi 15 (c) i 38 i
- potencijalnoj imovini prema zaključenom Sporazumu o zajedničkom sufinansiranju investicionih radova u skladu sa zahtjevima MRS-JS 19 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina, paragrafi 42 i 43.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, MRS-JS 17 – Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS-JS 19 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

Revizijski tim

Zorana Todorović, s.r.

Mira Matijašević, s.r.

Svetlana Kodžoman, s.r.